

Schoolondersteuningsprofiel

Ondersteuningsprofiel van **Rkbs Titus Brandsma te Middenmeer** (gemeente Hollands Kroon)

Bestuur: Stichting Sarkon

Scholengroep: **Wieringen/Wieringermeer**

1. Functie van het ondersteuningsprofiel

In het ondersteuningsprofiel beschrijft de school haar mogelijkheden om leerlingen te ondersteunen wanneer het regulier aanbod van de school onvoldoende aansluit bij de ontwikkeling van de leerling. In het ondersteuningsprofiel zijn de daarvoor relevante gegevens opgenomen zodat voor ouders, samenwerkingsverband en de overige scholen van de onderwijsgroep de mogelijkheden van de school duidelijk zijn.

Het ondersteuningsprofiel maakt een onderscheid in basisondersteuning en extra ondersteuning. Bij extra ondersteuning gaat het om specifieke kwaliteiten van de school gericht op leerlingen die deze vorm van ondersteuning vragen. Extra ondersteuning kan zich ook vertalen in arrangementen die de school kan bieden en waarvoor doorgaans extra middelen worden ingezet. Arrangementen kunnen deels structureel deel uitmaken van het ondersteuningsaanbod en deels een tijdelijk karakter hebben. Een arrangement geeft aan:

- Wat de inhoud van het programma is;
- wie er betrokken zijn bij de uitvoering van het programma;
- de tijdsinvestering die het programma vraagt;
- de periode waarmee met het programma gewerkt wordt;
- het budget;
- aanvullende afspraken.

Het ondersteuningsprofiel geeft eveneens informatie over de basiskwaliteit van de school. Daarom is het oordeel van de inspectie over deze basiskwaliteit opgenomen in het ondersteuningsprofiel.

Het ondersteuningsprofiel van de school vormt voor ouders een houvast bij schoolkeuze en voor de scholen/besturen een houvast bij de toelating van leerlingen en het vinden van de meest geschikte plek voor een leerling.

De inhoud van dit schoolondersteuningsprofiel (SOP) bestaat uit:

- gegevens van de school;
- karakteristiek en onderwijsvisie van de school;
- kengetallen;
- oordeel van de onderwijsinspectie;
- organisatie van de ondersteuning;
- ondersteuning sociaal emotionele ontwikkeling;
- ondersteuning lezen en spelling;
- ondersteuning rekenen en wiskunde;
- grenzen aan ondersteuning;
- professionalisering.

2. Gegevens van de Rkbs Titus Brandsma te Middenmeer.

Directeur : I. Loonstra

Tel. : 0227 50 1135

E-mail : directeur.rkbstitusbrandsma@sarkon.nl

Website school : www.rkbstitusbrandsma.nl

Website stichting : www.sarkon.nl

3. Karakteristiek en onderwijsvisie van de school

De Rkbs Titus Brandsma, een op de toekomst gerichte omgeving van samen werken, leren en leven.

De Titus Brandsmaschool maakt deel uit van Stichting Sarkon, een katholiek bestuur met 19 scholen in de kop van Noord-Holland. De Rkbs Titus Brandsma is gevestigd in de brede school Middenmeer. In totaal zijn er 8 groepen, waaronder twee kleutergroepen 1-2 en 6 homogene groepen 3 t/m 8. De school telt op 1 oktober 2016, 202 leerlingen. Daarnaast beschikt de school over een negende groepslokaal. Dit lokaal wordt één dagdeel in de week gebruikt door de Plusklas, een voorziening voor (hoog)begaafde kinderen, gefaciliteerd door het samenwerkingsverband. De leerkracht die deze groep draait is daar speciaal voor opgeleid en kan haar expertise over deze leerlingen desgevraagd met de teamleden delen. De overige

dagen wordt dit lokaal gebruikt voor diverse doeleinden, zoals het begeleiden van groepjes leerlingen.

Op de Rkbs Titus Brandsma wordt gewerkt vanuit de volgende visie:

Samen werken:

De leerlingen krijgen het samenwerken aangeleerd en leren om te gaan en gebruik te maken van de verschillen tussen leerlingen. Hier zijn motivatie en gelijke deelname in het groepsproces belangrijke onderdelen van. Leerkrachten en leerlingen zijn zich bewust van hun eigen kwaliteiten, strategieën en denkwijzen en die van anderen. Zij zien dit als kansen om de samenwerking op een hoger niveau te brengen.

Samen leren:

De leerlingen van de Rkbs Titus Brandsma krijgen onderwijs in een uitdagende, stimulerende en betekenisvolle leeromgeving. Leerlingen en leerkrachten hebben inzicht in de vaardigheden die nodig zijn om te kunnen leren en ontwikkelen deze actief. Hierbij staat een onderzoekende houding centraal. De leerlingen worden gestimuleerd op meerdere ontwikkelingsgebieden: cognitief, sociaal emotioneel leren en het ontwikkelen van talenten. Hierbij proberen leerkrachten zoveel mogelijk aan te sluiten bij de ontwikkelingsbehoeften van de individuele leerlingen.

Samen leven:

De leerlingen van de Rkbs Titus Brandsma ontwikkelen een onderbouwde, kritische mening vanuit een ontwikkelde set normen en waarden. Ouders, leerkrachten en leerlingen gaan met respect met elkaar om. Ze hebben waardering voor de ander, zichzelf en de omgeving. Verschillen worden geaccepteerd. Er wordt waarde gehecht aan de katholieke tradities en vieringen, waarbij saamhorigheidsgevoel, delen en gemeenschapsgevoel centraal staan. Hierbij worden de verhalen uit de Bijbel als leidraad genomen. Het onderwijs is een voorbereiding op een actieve rol in de maatschappij en deelname aan diverse, sociale netwerken. Kritisch burgerschap en maatschappelijke verbinding zoeken staan centraal.

Meer over onze visie en hoe die tot uiting komt in het onderwijs op de Rkbs Titus Brandsma kunt u vinden in de schoolgids.

4. Kengetallen

	01-10-2013	01-10-2014	01-10-2015	1-10-2016
Leerlingaantallen	218	217	218	202
Gewichtenleerlingen 0,3	7	6	5	4
Gewichtenleerlingen 1,2	7	7	7	5

Verwijzingen naar:				
- SBO	0	0	0	0
- SO				
- Excellentie PK	1	0	1	0
- Excellentie Eureka	1	2	2	1
	0	0	0	0

5. Oordeel van de onderwijsinspectie

Naar aanleiding van het bezoek op 28 oktober 2013 concludeert de inspectie dat de kwaliteit van het onderwijs op de Rkbs Titus Brandsma grotendeels op orde is. Uit het onderzoek is gebleken dat de school op de onderzochte onderdelen nauwelijks tekortkomingen kent. Het reeds aan de school toegekende basisarrangement blijft gehandhaafd. De inspectie concludeert tevens dat er geen tekortkomingen zijn in de naleving van de wettelijke voorschriften die zijn gecontroleerd.

In haar bevindingen constateert de inspectie onder andere dat:

- De eindopbrengsten voldoende zijn.
- De school de sociaal-emotionele ontwikkeling van al haar leerlingen volgt middels een betrouwbaar en valide instrument. Uit de gegevens van de voorgaande twee jaren blijkt dat de leerlingen de sociale competenties in voldoende mate beheersen.
- De school haar zorgstructuur door middel van duidelijke afspraken en protocollen heeft vastgelegd. Hiermee is er sprake van een sluitend systeem van instrumenten en procedures voor het volgen en analyseren van de prestaties en ontwikkelingen van leerlingen en het (vroegtijdig) signaleren van leerlingen die extra zorg behoeven.
- Op basis van de analyses van de toetsresultaten worden groepsplannen geformuleerd. Hoewel de analyses in het algemeen van voldoende kwaliteit zijn, is de inhoudelijke analyse in enkele gevallen nog onderbelicht. Om de inhoudelijke analyse te verbeteren zijn de leerlijnen waarmee dagelijks gewerkt wordt in de groepsplannen opgenomen. De concrete doelen die uit deze leerlijnen voortkomen worden vaker geëvalueerd.
- Door het werken met de groepsplannen heeft de school haar accent verlegd van curatieve naar meer preventieve zorg. De leerlingen die hiervoor in aanmerking komen krijgen extra hulp. Voor zorgleerlingen kunnen de doelen nog beter aansluiten bij de gemaakte analyses en meer gericht zijn op de gewenste toetsscores. Ook voor deze leerlingen is er de afgelopen tijd gewerkt aan het concreter maken van de doelen.

- De inspectie merkt op dat de individuele plannen van aanpak voor leerlingen met gedragsproblemen en dyslexie voldoet aan de eisen die de inspectie hieraan stelt.
- De kwaliteitszorg op de Rkbs Titus Brandsma kenmerkt zich door een cyclisch karakter. De school heeft zicht op de onderwijsbehoeften van haar leerlingen en stemt haar onderwijsaanbod hierop af.
- De school evalueert op systematische wijze de kwaliteit van het leren en onderwijzen. Hierbij worden ouders en leerlingen betrokken. De gegevens van de zelfevaluatie worden vertaald in nieuw beleid.
- De school werkt aantoonbaar op planmatige wijze aan de verbeteractiviteiten.

6. Organisatie van de ondersteuning

Niveau 1: groepsniveau, basisondersteuning

Leerlingenzorg vindt zoveel mogelijk plaats in de groep door de groepsleerkracht. De leerkracht streeft ernaar zoveel mogelijk leerlingen te ondersteunen in hun onderwijsbehoefte. De onderwijsbehoefte per leerling wordt bepaald naar aanleiding van de methode gebonden toetsen, de methode-onafhankelijke toetsen en bevorderende en belemmerende factoren. Om de onderwijsbehoefte van de leerling zo goed mogelijk in kaart te brengen maakt de leerkracht gebruik van observaties en kind-gesprekken. De onderwijsbehoefte wordt per leerling weergegeven in het groepsoverzicht. De leerkracht bespreekt ten minste twee keer per jaar met de ouders de vorderingen van de leerling. Daarnaast kan het zijn dat een leerling een individueel plan van aanpak heeft met een specifieke aanpak. Het individuele plan van aanpak wordt gemaakt voor een periode van ongeveer 8 weken en wordt ingezet na bespreking met de ouders. Na 8 weken wordt het plan van aanpak geëvalueerd en zo nodig aangepast en verlengd. Ook dit wordt met de ouders besproken. De intern begeleider heeft op dit niveau een ondersteunende, coachende rol.

Niveau 2: schoolniveau, basisondersteuning

Wanneer de leerkracht merkt dat het een leerling niet meer voldoende kan ondersteunen in zijn/haar onderwijsbehoefte kan de leerkracht terecht bij de verschillende leerkracht-specialisten binnen het team. Wanneer dit de leerkracht niet voldoende verder brengt kan de leerling aangemeld worden voor de leerlingbespreking. De leerkracht vult hiervoor het formulier leerlingbespreking in waarin de leerkracht zijn/haar concrete hulpvraag betreffende de leerling formuleert en specificiert. Vanuit de leerlingbespreking wordt gekeken of de leerkracht antwoord heeft gekregen op haar vragen en welke stappen ondernomen gaan worden. Hieruit kan ook voortkomen dat er een individueel plan van aanpak opgesteld wordt voor de leerling en/of de leerling wordt aangemeld voor het ondersteuningsteam. De intern begeleider heeft op dit niveau een coördinerende rol en volgt de ontwikkelingen nauwgezet.

Niveau 3: schoolniveau, basisondersteuning

Wanneer de aanpak niet succesvol is gebleken en er kan nog onvoldoende tegemoet gekomen worden aan de onderwijsbehoefte van de leerling, kan de leerling besproken worden in het onderwijsondersteuningsteam (OT) van de school. Het OT bestaat uit de groepsleerkracht, directeur, de leerkracht, de intern begeleider, de ouders en een orthopedagoog, eventueel aangevuld met één of meer externe deskundigen. Het groeidocument van het samenwerkingsverband wordt hierbij gehanteerd. In het ondersteuningsteam wordt naar aanleiding van de hulpvraag besproken hoe tegemoet gekomen kan worden aan de specifieke onderwijsbehoefte van de leerling en wat hiervoor nodig is. Bespreking van een leerling in het OT kan leiden tot:

- Een verdere intensivering of aanpassing van de ondersteuning.
- Gerichte ondersteuning in of buiten de groep door inzet van extra ondersteuningsformatie waarover de school beschikt (onderwijsassistent).
- Het uitvoeren van een observatie, didactisch of psychodiagnostisch onderzoek.
- Het inzetten van schoolmaatschappelijk werk of andere deskundigheid.
- Overgaan naar niveau 4 of 5.

De afspraken en vervolgstappen worden besproken met ouders en vastgelegd in het groeidocument. De intern begeleider en de leerkracht dragen gezamenlijk de verantwoordelijkheid voor de uitvoering.

Niveau 4: extra ondersteuning

Wanneer de school de extra ondersteuning niet meer kan bieden vanuit de reguliere middelen, kan er bij het OTG een aanvraag gedaan worden voor een arrangement. Het OTG bestaat uit een ervaren en onafhankelijke orthopedagoog en drie intern begeleiders uit verschillende scholengroepen. Het OTG kan vijf mogelijke arrangementen toekennen, namelijk:

- Diagnostisch (geen regulier onderzoek maar specialistisch, bijv. JRK observatie).
- Begeleidingsarrangement (coaching van de leerkracht).
- Onderwijsarrangement: bij onderwijsbehoeften die de basisondersteuning overstijgen bijvoorbeeld plusklas.
- Jeugdzorgarrangement (lange termijn doel).
- Combinatie van arrangementen.

Niveau 5: diepte ondersteuning

Indien de school ondanks de extra ondersteuning of andere externe hulp niet het juiste onderwijsarrangement aan de leerling kan bieden, wordt in overleg met de ouders gekeken naar een andere onderwijsplek die het meest optimaal tegemoet kan komen aan de specifieke onderwijsbehoefte van een leerling. Op dit niveau geldt dat een verwijzing naar één van de voorzieningen van het samenwerkingsverband de beste optie lijkt. De Commissie

Toelating Onderwijsvoorzieningen (CTO) geeft toelaatbaarheidsverklaringen (TLV) af voor het speciaal basisonderwijs (SBaO), speciaal onderwijs (SO) en Eureka onderwijs. Het is tevens mogelijk een consult aan te vragen bij het CTO waarin advies gevraagd kan worden over een bepaalde casus.

7. Ondersteuning Sociaal Emotionele Ontwikkeling

Basiskwaliteit

Dagelijks wordt in de groepen gewerkt aan het aanleren en versterken van sociaal competent gedrag. Hierbij wordt gewerkt met Positive Behavior Support. Het team heeft gedragsverwachtingen voor de leerlingen opgesteld die actief en systematisch aangeleerd worden. Deze lessen worden afgewisseld met lessen uit de methode 'Kwink', een methode voor sociaal emotioneel leren. In de eerste 8 weken van het schooljaar wordt gewerkt aan groepsvorming en worden alle gedragsverwachtingen besproken gericht op veiligheid, verantwoordelijkheid en respect. Vervolgens wordt er aan de hand van 10 basisregels 'De 10 van de Titus' steeds 3 weken lang dieper ingegaan op gedragsverwachtingen. In groep 7 wordt jaarlijks een weerbaarheidstraining gegeven. Dit is een weerbaarheidsproject gericht op preventie van machtsmisbruik en grensoverschrijdend gedrag ten opzichte van kinderen, zowel door leeftijdsgenootjes als door volwassenen. Twee keer per jaar vullen de leerkrachten van de groepen 3 t/m 8 en de leerlingen in de groepen 6, 7 en 8 een sociale competentie observatielijst (SCOL) in. Middels de SCOL worden de sociale competenties van kinderen systematisch in kaart gebracht. De gegevens worden door de leerkrachten gebruikt om:

- De ontwikkeling van sociale competenties in kaart te brengen en hierop planmatig te handelen.
- Leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben snel op het spoor te zijn.

De leerkrachten van de kleutergroepen observeren de voortgang van de leerlingen en registreren dit dagelijks in hun logboek. Twee maal per jaar registreren zij hun observaties en het niveau van de ontwikkeling van de leerling in de KIJK!. Ook de sociale competenties van de kinderen worden hier geregistreerd. Zo houden zij zicht op of de leerling zich conform zijn leeftijd ontwikkelt. Wanneer zij merken dat een leerling zich niet leeftijdsadequaat ontwikkelt, past de leerkracht het aanbod hier op aan. Zo blijft het kind op zijn eigen niveau in ontwikkeling.

7.1 Basisondersteuning

Wanneer kinderen door een bepaalde oorzaak zich minder snel ontwikkelen ten aanzien van de sociaal emotionele ontwikkeling, dan is het in de eerste plaats aan de leerkrachten om deze leerlingen hierin specifiek te begeleiden. Begeleiding zal altijd afgestemd worden met de

ouders. Wij kunnen de volgende ondersteuning bieden op het gebied van de sociaal emotionele ontwikkeling.

- (Hoog)begaafdheid: signaleren, aansluiten bij de ontwikkelingsbehoeften in de klas. Een aanvraag doen voor plaatsing in de interne Plusklas of verwijzing naar het Eureka onderwijs.
- Stoornissen in de executieve functies (zoals AD(H)D, ASS): signaleren, opstellen van een begeleidingsplan, bieden van veiligheid en een vaste structuur in de groep. Al dan niet met externe ondersteuning.

7.3 Extra ondersteuning

In een aantal gevallen hebben kinderen behoefte aan meer specialistische ondersteuning. In een overleg van het ondersteuningsteam kan dan besloten worden dat de leerling deze extra ondersteuning nodig heeft. De school heeft een onderwijsassistent in dienst die begeleiding kan geven aan deze leerlingen. Dat kan individueel en/of in een klein groepje. Op school zijn verschillende materialen aanwezig die door de onderwijsassistent ingezet kunnen worden om de leerling te ondersteunen in de sociaal emotionele ontwikkeling.

8. Ondersteuning lezen en spelling

8.1 Basiskwaliteit

Wij streven er naar dat de lerende lezer een positieve leesattitude (leesplezier) ontwikkelt en kennis en vaardigheden opbouwt op het gebied van technisch en begrijpend lezen. Wij besteden dagelijks veel aandacht aan het leesonderwijs en hanteren een doorgaande lijn. In de groepen 1-2 wordt gewerkt met thema's die aansluiten bij de belevingswereld van de leerlingen. De leerkrachten maken een themaplanning waarin zij activiteiten inplannen op de verschillende vakgebieden. Dit doen zij aan de hand van bepaalde doelen waar ze de komende periode aan willen werken. Hierin worden ook de taal- en leesactiviteiten opgenomen. In groep 3 wordt gestart met het aanvankelijk lezen. Hiervoor maken wij gebruik van de methode 'Veilig leren lezen'. In de groepen 4, 5 en 6 krijgt het voortgezet technisch lezen een vervolg aan de hand van de methode 'Estafette', deze methode werkt met een indeling in twee niveaugroepen. In de groepen 7 en 8 wordt aandacht besteed aan het technisch lezen door klassikaal en individueel verschillende teksten en boeken te lezen. Ook is er de jaarlijkse voorleeswedstrijd. In de groepen 3 t/m 8 houden de kinderen een leesdagboek bij dat ze vanaf groep 5 jaarlijks presenteren aan hun klasgenoten.

In groep 4 wordt gestart met de methode Leeslink, een methode voor begrijpend lezen die wekelijks actuele lessen aanbiedt. Deze lessen worden gegeven op 3 instructieniveaus. Op het gebied van taal en spelling werken wij vanaf groep 4 met de nieuwste versie van de methode 'Taal Actief'. Deze methode biedt de mogelijkheid om per les te bepalen op welk niveau de leerlingen de stof verwerken.

8.2 Basisondersteuning

Door te kijken naar de methode gebonden toetsen, de methode onafhankelijke toetsen van het Cito en de observaties van de leerkracht, brengen wij het lees- en spellingsniveau van de leerlingen in kaart. Aan de hand hiervan bepaalt de leerkracht welke leerlingen in aanmerking komen voor extra instructie of compacten en verrijken. Vanaf groep 1 wordt er aandacht besteed aan de signalering van leesproblemen en dyslexie. Wij kunnen de volgende ondersteuning bieden op het gebied van lezen en spelling.

- Dyslexie: herkennen, signaleren, aansluiten bij de ontwikkelingsbehoefte in de groep. Zorg bieden op niveau 1, 2 en 3. Opstellen van een handelingsplan. Ondersteuning bij methode afhankelijke en methode onafhankelijke toetsen. Eventueel aanbieden van dispensatie door middel van het programma Kurzweil. Ouders en leerlingen begeleiden naar een vergoed behandeltraject wanneer het kind daarvoor in aanmerking komt.

7.3 Extra ondersteuning

In een aantal gevallen hebben kinderen behoefte aan meer specialistische ondersteuning. In een overleg van het ondersteuningsteam kan dan besloten worden dat de leerling deze extra ondersteuning nodig heeft. De school heeft een onderwijsassistent in dienst die begeleiding kan geven aan deze leerlingen. Dat kan individueel en/of in een klein groepje. De onderwijsassistent kan de leerling individueel begeleiden bij lezen en het maken van spellingwerk. Daarnaast kan de onderwijsassistent leerlingen ondersteunen in het gebruik van hulpmiddelen.

9. Ondersteuning rekenen en wiskunde

9.1 Basiskwaliteit

In de groepen 1-2 wordt gewerkt met thema's die aansluiten bij de belevingswereld van de leerlingen. De leerkrachten maken een themaplanning waarin zij activiteiten inplannen op de verschillende vakgebieden. Dit doen zij aan de hand van bepaalde doelen waar ze de komende periode aan willen werken. Hierin worden ook tel- en rekenactiviteiten ingepland. Vanaf groep 3 wordt gewerkt met de methode De Wereld in Getallen. Deze methode voldoet aan de kerndoelen en sluit aan op de tussendoelen uit TAL (Tussendoelen Annex Leerlijnen), de Cito toets rekenen en op de doorlopende leerlijnen uit het rapport Meijerink. De methode houdt rekening met het streefniveau (1S) en het fundamenteel niveau (1F). Het rekenonderwijs heeft aandacht voor het verwerven van inzicht en het oefenen van vaardigheden. Er wordt dagelijks herhaald, geautomatiseerd en verder inge oefend. Bij sommen in contexten is het taalgebruik eenduidig zodat de taal zo min mogelijk een obstakel is voor taalzwakke kinderen.

9.2 Basisondersteuning

Er zijn vaak grote verschillen tussen de snelheid en het gemak waarmee kinderen leren rekenen. Om hun plezier en motivatie vast te houden, is het van groot belang om ieder kind de juiste uitdagingen aan te bieden. De methode de Wereld in Getallen biedt consequent

gedifferentieerd werken op drie niveaus. Na elke klassikale instructie is er verlengde instructie in het bijwerkboek voor de rekenzwakke kinderen. Deze groep kinderen krijgt één voorkeursoplossingsstrategie aangereikt. In het tweede gedeelte van elke rekenles werken alle kinderen zelfstandig aan de weektaak. De weektaak is opgedeeld in drie niveaus. Kinderen kunnen zonder problemen overstappen en doorwerken op het volgende niveau. Op deze manier is er een goede verhouding tussen succeservaring en uitdaging. Rekensterke kinderen die klaar zijn met het plusniveau in de weektaak, kunnen in het pluswerkboek verder werken. Dit zijn verdiepingsopdrachten.

9.3 Extra ondersteuning

Wanneer er over een periode van zes maanden volgens een plan gewerkt is aan het verbeteren van de rekenopbrengsten van een leerling, maar die onvoldoende baat heeft bij het afgestemde aanbod is aanvullend (intern) diagnostisch onderzoek nodig. Dit onderzoek kan de onderwijsbehoefte van de leerling beter in kaart brengen. Uit dit onderzoek wordt bijvoorbeeld duidelijk of de leerling hiaten heeft, een verkeerde strategie heeft aangeleerd, dat te snel is overgestapt naar een te hoog abstractieniveau en of er sprake is van een automatiseringsprobleem of een begripsprobleem. In een overleg van het ondersteuningsteam kan vervolgens bepaald worden dat de onderwijsassistent de leerling gaat begeleiden door te werken aan de individuele leerbehoefte van deze leerling. Hiervoor kan gebruik gemaakt worden van de methode 'Met sprongen vooruit'. Op school is een rekenkast aanwezig waar concreet (ontwikkelings)materiaal in zit die de onderwijsassistent kan gebruiken om de leerling te ondersteunen. Wanneer ondanks deze extra hulp nog steeds nauwelijks vooruitgang zichtbaar is, wordt de leerling opnieuw besproken in het ondersteuningsteam en kan eventueel overgegaan worden op extra onderzoek door een specialist op bijvoorbeeld rekenproblemen/dyscalculie. Hierin volgen we het protocol ERWD.

10. Grenzen aan ondersteuning

Er zijn ook grenzen aan de mogelijkheden om tegemoet te komen aan de onderwijsbehoeften van een leerling op de basisschool.

Deze grenzen zijn bereikt wanneer:

- Het welbevinden van de leerling en/of de omgeving in het geding komt.
- Een leerling de draagkracht van de school te boven gaat en er geen verdere mogelijkheden zijn voor ondersteuning en/of overplaatsing naar een andere groep.
- Een leerling zoveel begeleiding van de leerkracht vraagt dat dit te veel ten koste gaat van de aandacht voor de overige leerlingen.
- De ontwikkeling van de leerling stil blijft staan, ondanks intensieve ondersteuning.
- Een leerling dermate agressief gedrag vertoont dat de veiligheid van de andere leerlingen en de leerkracht in het geding is.

Wanneer de grens van onze ondersteuning bereikt is, gaan we over naar niveau 5: diepte ondersteuning.

11. Professionalisering

Het team op de rkbs Titus Brandsma werkt voortdurend aan professionalisering van leerkrachten. Zowel door teamscholing, individuele scholing, het bijwonen van lezingen en

conferenties, leerkringen en collegiale consultaties. De school werkt met Professionele Leergemeenschappen (PLG). In deze PLG's wordt kennis met elkaar gedeeld en wordt er praktijkonderzoek gedaan binnen de school met als doel de pedagogisch-didactische vaardigheden van de leerkrachten te vergroten en daarmee het onderwijs aan de kinderen te verbeteren. Er zijn dit schooljaar PLG's op de volgende gebieden: onderzoekend leren, jonge kind, burgerschapsvorming en sociale integratie. Iedere leerkracht werkt hierin met een Persoonlijk Ontwikkelingsplan (POP), dat jaarlijks in overleg met de directie wordt vastgesteld.

Aanwezige expertise personeel:

- Pedagogische wetenschappen/orthopedagoog. De intern begeleider is orthopedagoog. De school is ook verbonden aan het team van orthopedagogen van de stichting Sarkon. Eén orthopedagoog uit dat team is vast verbonden aan de Rkbs Titus Brandsma.
- Gecertificeerd coachend leiding geven: directeur, kwaliteitsmedewerker en onderbouwcoördinator.
- Gediplomeerd bovenbouwcoördinator.
- Gediplomeerd schoolopleider.
- Gediplomeerd leescoördinator.
- Dyslexiespecialist.
- Twee gedragspecialisten, HBO-master.
- Onderwijsassist met HBO opleiding sociaal pedagogische hulpverlening.

Het team heeft zich de afgelopen jaren geschoold op:

- Positive Behavior Support; gedrag is een vak.
- Signaleren van (hoog)begaafdheid en tegemoetkomen aan de onderwijsbehoeften van deze leerlingen.
- GIP-onderwijs (Groepsgericht en Individueel gericht Pedagogisch en didactisch handelen van de leerkracht) (OBD).
- Onderwijsbehoeften van leerlingen met tekorten in de executieve functies.
- Het voeren van kindgesprekken.
- Samenwerkend leren/coöperatieve werkvormen.

Scholing:

Dit schooljaar gaat het team verder met de scholing op het gebied van samenwerkend leren/coöperatieve werkvormen, onderzoekend leren en ICT.

Daarnaast zijn een aantal leerkrachten zich individueel aan het scholen:

De kwaliteitsmedewerker volgt de Master Onderwijswetenschappen aan de Universiteit van Amsterdam.